

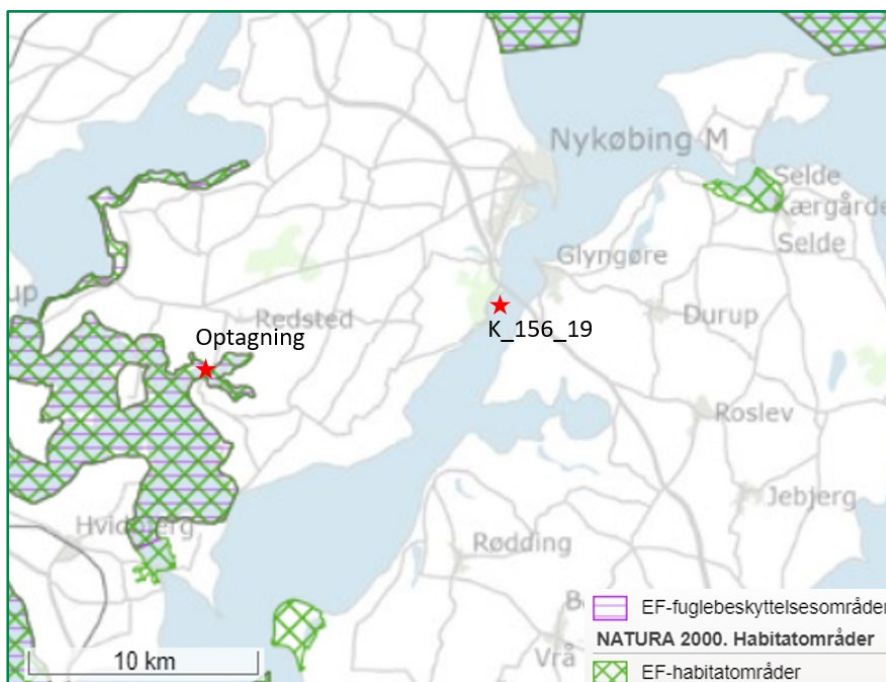
Morsø Kommune
Jernbanevej 7
7900 Nykøbing

CVR nr. 41333014

Erhverv
Ref. SILEM
J.nr: 2020 - 71775
Den 27. april 2022

Thissinghuse Havn, Klaptilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Morsø Kommune tilladelse¹ til klapping af 5.000 m³ oprensningsmateriale fra indsejlingen og havnebassiner i Thissinghuse Havn på klappplads K_156_19, som er beliggende i Limfjorden i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Oversigt over optagnings- og klappområde samt nærmeste Natura 2000-områder.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 27. april 2022. Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber den 25. maj 2022. Tilladelsen gælder fra den 26. maj 2022 og til den 26. maj 2027.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Thissinghuse Havn, Klaptilladelse.....	1
1 Vilkår for klaptilladelsen.....	3
1.1 Vilkår for optagning og brugen af klapplassen	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen.....	4
2.1 Sagens baggrund.....	4
2.2 Udtalelser fra høringsparter	5
3 Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 Klapaktiviteten	5
3.2 Alternativer til klappning	5
3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	6
3.4 Vurdering af sedimentet	6
3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner.....	8
3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	12
3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter	14
3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder.....	15
3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter.....	21
3.10 Vurdering af øvrige interesser	21
3.10.1 Omplantningsbanker i Sallingsund.....	21
3.10.2 Øvrige interesser og forhold	23
3.11 Konklusion.....	23
4 Offentliggørelse og Klagevejledning	24
5 Andre oplysninger	25
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	25
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	26
BILAG 2 Klapplassens beliggenhed.....	27
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klappning af optaget havbundsmateriale	28

1 Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 26. maj 2022 til den 26. maj 2027.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 5.000 m³ fastmål svarende til ca. 2.100 tons tørstof. Klappematerialet må kun stamme fra den del af havnen og indsejlingen, der er indrammet med gult på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klappingen skal foregå på klapplads K_156_19, som ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Pladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klappingen ikke ske dybdeforringelser i klappområdet til under 6 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klappematerialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande eller affald.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- F. Indberetninger om klapping, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapping af optaget havbundsmateriale², skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapping skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klappstart, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klappingen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- G. I forbindelse med klappingen skal positionen, klappet mængde (m³) og dybde for klappingen af de enkelte laster registreres, inden lasten tømmes. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- H. I forbindelse med indberetning efter endt klapping skal der fremsendes oplysninger om position og dybde på klapping af den last hvor den mindste vanddybde blev registeret i henhold til vilkår G.
- I. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensingsfartøjet og klappfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

---

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

- J. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klapningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret, skal opgravningen/klapningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Morsø Kommune har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at oprensning og klappe i alt 5.000 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning af sejlrenden, samt havnebassinet i Thissinghuse Havn. Det ønskes klappet på klapplads K_156_19 beliggende i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

I forbindelse med ansøgningen er der foretaget analyser af oprensningsmaterialet, og klappladsens vanddybder er pejlet. Resultaterne af dette fremgår af de efterfølgende afsnit i tilladelsen.

Nærliggende beskyttede områder

Optagningsstedet ligger i Natura 2000-område 28, ”Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø”. Området omfatter habitatområde H28 af samme navn samt fire fuglebeskyttelsesområder F23, F27, F28 og F39. Thissinghuse Havn ligger i fuglebeskyttelsesområde F27.

Natura 2000-område nr. 221 Risum Enge og Selde Vig er det nærmeste beskyttede område til klappladsen. Det ligger ca. 10,5 km nordøst for klappladsen. Desuden Natura 2000-område nr. 29 ”Dråby Vig” beliggende omkring 11,5 km nord for klappladsen.

Der er ingen havstrategiområder i nærheden af oprensningsområdet eller klappladsen.

Havplan

Thissinghuse Havn ligger i et område udlagt til natur- og miljøbeskyttelsesområde N1 i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan, som blev sendt i høring den 31. marts 2021.

Klappladsen ligger i et område udlagt til sejladskorridor – S24. Tilladelse til klappning i disse arealer kan kun ske efter samråd med Transportministeriet. Søfartsstyrelsen er anmodet om bemærkninger til ansøgningen.

Området, hvor klappladsen er beliggende, er derudover udlagt til Udviklingszone Ak43 til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers. Inden for udviklingszonen til kultur- og omplantningsbanker kan der også kun meddeles tilladelse til arealanvendelse, der ikke er fastsat udviklingszoner for, såfremt det er foreneligt med formålet med udlægningen af zonen. Fiskeristyrelsen er derfor blevet anmodet om bemærkninger hertil.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 11. november 2021 til og med den 10. december 2021.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen oplyser, at Fiskeristyrelsens fiskeriinspektorat Vest har vurderet ansøgningen, samt at ansøgningen har været sendt i høring hos Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Fritidsfiskerforbund.

Fiskeristyrelsen har videresendt e-mail fra Dansk Fiskeriforening, hvori der udtrykkes bekymring for evt. forurening af muslinger udlagt på omplantningsbanke O459.

Fiskeristyrelsen oplyser, at afstanden mellem omplantningsområdet og klapplassen er ca. 390 meter. Det bør derfor nøje vurderes, om der kan være risiko for, at klappmaterialet kan forurene muslinger udlagt på nævnte omplantningsbanke før der gives tilladelse.

Høringssvaret behandles yderligere i tilladelsens afsnit 3.10.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen bemærker, at klapplassen er beliggende i en sejladskorridor (S 24) i udkast til Danmarks Havplan. Søfartsstyrelsen ser dog intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for at tillade at oprense og klappe 5000 m³ sediment fra Thissinghuse Havn på klapplass K_156_19.

Søfartsstyrelsen anmoder derudover om, at følgende vilkår indgår i en eventuel ny tilladelse:

Der må som følge af klappningen ikke ske dybdeforringelser i klappområdet til under 6,0 meter i forhold til middelvandstand (DVR-90) på den ansøgte klapplass K_156_19.

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

Skive Kommune

Ansøgningen har været sent i høring hos Skive Kommune, da klapplassen i Sallingsund er nært beliggende til kommunen. Skive Kommune er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Klappaktiviteten

Der gives tilladelse til oprensning af Thissinghuse havn og -sejlrende og klappning af en mængde på 5.000 m³ på klapplass K_156_19, som ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

3.2 Alternativer til klappning

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. afsnit 3.3, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller kystnær nyttiggørelse. Morsø Kommune har i forbindelse med ansøgningen oplyst, at materialet har en

karakter, der ikke egner sig til indbygning ved byggeprojekter på land. Miljøstyrelsen viderebehandler derfor ansøgningen som en klapsag.

3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet³. Klapping er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Optagningen sker i et område, der i havplanen er udlagt til Natur- og Miljøbeskyttelse (N1). Området er udpeget som Natura 2000-områder og som fredning. De nærmere regler for områderne fremgår af den relevante natur- og miljøbeskyttelseslovgivningen og beskyttelsen af områderne følger afgrænsningen heri. Oprensningen og klappingens påvirkning på det beskyttede område behandles nærmere i afsnit 3.8.

Klappladsen ligger i sejladskorridor-S24, men området er derudover udlagt til Udviklingszone Ak43 til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers. Udlægningen medfører ingen begrænsning af gældende regler om natur- og miljøbeskyttelse, men tilladelse til andre aktiviteter i området kan kun ske efter samråd med Transportministeriet og Fødevareministeriet. Søfartsstyrelsen er anmodet om bemærkninger til ansøgningen vedrørende sejladskorridoren og Fiskeristyrelsen er anmodet om bemærkninger i forhold til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers.

Søfartsstyrelsen har oplyst, at der intet sejladssikkerhedsmæssigt er til hinder for klappingen på klappladsen, som er overlappende med området udlagt i havplanen. Såfremt der stilles vilkår om, at klappingen ikke må medføre dybdeforringelser til under 6 meter. Miljøstyrelsen stiller derfor dette vilkår i tilladelsen (vilkår D).

Fiskeristyrelsen har ikke haft bemærkninger til overlappet i Danmarks Havplan. Fiskeristyrelsen har dog haft andre bemærkninger til klappingen. Disse varetages i afsnit 3.10 i afgørelsen.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at tilladelse til den ansøgte klapping er forenelig med arealudlæg S24 og udviklingszone Ak43, og dermed ikke i strid med havplanudkastet.

3.4 Vurdering af sedimentet

Hvis klappingen foretages med et fartøj, der kan transportere 200 m³, og fartøjet når ud på klappladsen fem gange pr dag, vil klappingen af den totalt tilladte mængde være overstået på fem dage. Miljøstyrelsen vurderer, at en så kortvarig forstyrrelse ikke vil medføre gener forårsaget af de sedimentfaner, der vil opstå i vandfasen på grund af spild i forbindelse med optagning og klapping.

I forbindelse med ansøgning om klapping blev der i juni måned 2021 foretaget analyser af materiale fra de tre optagningsområder. I tabel 1 er vist resultatet af et

---

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

gennemsnit af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁴. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁵. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier samt, hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

Tablet 1. Gennemsnitsværdier af analyser fra blandingsprøver fra Thissinghuse havn og - sejlrende, samt baggrundskoncentrationer og aktionsniveauer. Gule markeringer viser overskridelsen af nedre aktionsniveau.

Stof	Gennemsnit af analyse-resultater (mg/kg TS)	Middelværdi for eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab* (mg/kg TS)	Nedre aktionsniveau mg/kg TS	Øvre aktionsniveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	35,00			
Glødetab (GT) i % af tørstof	10,33	10,33		
Arsen (mg/kg TS)	5,4		20	60
Bly (mg/kg TS)	13		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,65	0,8	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	17		50	270
Kobber (mg/kg TS)	14		20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,08		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	13		30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	0,010	0,056	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	57		130	500
PAH (mg/kg TS)**	1,79		3	30
PCB (mg/kg TS)***	0,02		0,020	0,200

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

** Summen af de følgende 8 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, pyren & phenanthren. Indeno[1,2,3-cd]pyren er der ikke analyseret for.

*** Summen af de 7 PCB'er: PCB 28, PCB, 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 og PCB 180.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses højere koncentrationer for stofferne cadmium og TBT. En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmateriale

⁴ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

⁵ NOVANA står for "Det nationale overvågningsprogram for vandområder".

fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab (tabel 1, kolonne 3) viser, at klappmaterialets indhold af cadmium og TBT ikke overskrider koncentrationer af disse stoffer i forhold til koncentrationer fundet i målinger af baggrunds niveauet.

Værdien for glødetab er høj, hvilket er et mål for, at materialet har et højt indhold af organisk materiale. Dette kan både skyldes, at materialet er bestående af delvis nedbrudt tang og ålegræs fra den omgivende havbund, men ifølge Morsø Kommune er der også en stor sedimenttransport fra det nærliggende vandløb. Vandløbets munding er beliggende ca. 100 meter fra oprensingsområdet. Det er derfor sandsynligt, at en del organisk materiale er transporteret ud af vandløbet og bundfældet uden for vandløbets udløb, hvor strømhastigheden er lavere sammenlignet med vandløbets store strømning. Morsø Kommune har desuden oplyst, at der arbejdes på at genoprette et sandfang i vandløbet, som skal medvirke til at bremse strømhastigheden og derfor nedsætte sedimenttransporten ud af vandløbet. Kornstørrelsesanalysen har dog vist, at størstedelen af materialet består af sand, på trods af det høje glødetab.

Ved klappning på den ansøgte klappplads vil det lette organiske materiale hurtigt blive ført med strømmen væk fra klapppladsen, sammen med det materiale, der findes i vandet i forvejen og sammen med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen, som følge af den naturlige sedimentvandring. Forskel i koncentrationer af organisk materiale og af miljøfarlige stoffer på og omkring klapppladsen før og efter klappning vurderes derfor at være ubetydelig.

3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

I 2021 er der udarbejdet nye Vandplan 3 tilstandsvurderinger for de kystnære områder⁶. Af disse kort fremgår det, at optagningsstedet og klapppladsen ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Miljømålet "God økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand" skal opnås for begge områder.

---

⁶ MiljøGIS tilstandsvurderinger 2021:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?&profile=vandrammedirektiv3tilstand2021>

Af tabel 2 fremgår det, hvordan tilstanden for vandområdet er fastlagt i tilstandsbeskrivelsen for kystvande 2021.

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde nr. 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede planter (dækfrøede):	Ringe økologisk tilstand
Ilthforhold understøtter:	Ikke relevant
Lysforhold understøtter:	Ikke relevant
Økologisk tilstand/potentiale, Benthiske invertebrater:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	God økologisk tilstand

3.5.1 Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: Rodfæstede planter, herunder dybdeudbredelsen af ålegræs, fytoplankton målt som klorofylkoncentrationen, benthiske invertebrater, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav.

Miljøstyrelsen vurderer i det følgende klappingens påvirkning på disse konkrete parametre. Det fremgår af tabel 2, at tilstanden for rod-fæstede planter og benthiske invertebrater er årsagen til, at den samlede økologiske tilstand angives som ”ringe” i 2021.

Ålegræs (rod-fæstede planter)

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Ved optagning inden for ydermolerne i Thissinghuse Havn vil en del af spildet blive fanget af molerne og bundfældes igen tæt på optagningsstedet. Ved oprensning af sejlrenden og den ydre del af havnebassinet vil der ske en spredning af spildet, som kan medføre en midlertidig uklarhed i omgivelserne til havnen. Der kan derved ske aflejringer på de bundplanter, der står helt tæt på optagningsstedet. Den finkornede del af spildet vil blive i vandfasen i længere tid, og spredes lidt længere væk under stor fortynding.

Ved klapplassen vil sedimentfanerne hurtigt blive ført med strømmen i nord- eller sydgående retning afhængig af den aktuelle strømretning. Spildfanerne sker i kortvarige pulser i løbet af de dage, hvor klappingen foregår. Imellem pulsene vil vandet nå at blive klart, da der strømfyldt på den skråning, hvorpå klapplassen ligger, og der derved sker en stor og hurtigt opblanding af materialet.

Da den tilladte klappmængde er relativt lille, og da oprensningen og klappingen af materiale fra Thissinghuse Havn vil kunne betragtes som en kortvarig aktivitet, som derfor kun i en kort periode vil kunne medføre en begrænset

skygning i området, vurderer Miljøstyrelsen, at sedimentspild ikke vil påvirke tilstanden for ålegræs i vandområdet.

Miljømålet for ålegræs i vandområdet er 5,8 m. Da klapplassen ligger på ca. 6-10 m. dybde vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkningen på selve klapplassen ikke hindrer ålegræs i at opnå god Miljøtilstand.

Der oprenses med jævne mellemrum i havnen, og det forventes derfor ikke at være risiko for opgravning af ålegræs i forbindelse med oprensningen. Ligeledes skal der også klappes på en eksisterende klapplass, som jævnligt anvendes. Der vurderes derfor heller ikke at være ålegræs på klapplassen, som overdækkes af klappmaterialet.

Fytoplankton (klorofyl)

Ved frigivelse af næringssalte fra klappmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra, kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder hvor planktonets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klappning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

Som en del af NOVANA-overvågningen måler Miljøstyrelsen løbende om der opstår iltsvind i de danske fjorde, kystvande og åbne havområder. Der er flere gange målt mellem moderat og kraftigt iltsvind i flere dele af Limfjorden. Den fysiske og tidsmæssige udstrækning varierer mellem årene. Dog er der i perioden 2015-2021 ikke målt hverken moderat eller kraftigt iltsvind på målestationen ved Sallingsund, som ligger nærmest klapplassen.

Der forventes ikke en mærkbar påvirkning af klorofylindholdet eller af vandets iltindhold som følge af klappingerne i vandområdet Kås bredning og Venø Bugt, da der er tale om så små mængder materiale, der klappes i et meget strømfyldt område, og dermed en meget kortvarig påvirkning, der anses for ubetydelig i forhold til de vandmængder, som klappmaterialet blandes op med. Da området ved Sallingsund typisk ikke oplever iltsvind giver indholdet af organisk materiale derfor ikke grund til at stille vilkår til optagnings- eller klappmetode eller til begrænsning af klaptidspunkt i løbet af året. Dette på trods af det relativt høje organiske indhold i sedimentet.

Bentiske invertebrater

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet blive fjernet i forbindelse med optagningen, og de dyr, der tildækkes af klappmateriale på klapplassen, vil ikke overleve. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet, idet klapplassen kun udgør et areal på 0,07 km² ud af vandområdet på 296 km². Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til de berørte områder. Klappingen vurderes derfor ikke at forringe tilstanden for bunddyr på bestandsniveau i det berørte vandområde.

Nationalt specifikke stoffer

Den økologiske tilstand i et vandområde vurderes også på baggrund af de miljøfarlige stoffer, hvor der er sat nationale miljøkvalitetskrav.

Den økologiske tilstand for de miljøfarlige stoffer er i tilstandsbeskrivelsen for 2021 angivet som ”god” i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

For de nationalt specifikke stoffer, som også indgår i målinger i forbindelse med sager om tilladelse til klappning, er der endnu ikke fastsat sedimentkvalitetskrav. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkninger fra miljøfarlige stoffer i regi af vandplanerne bedst varetages ved vurderinger af de eksisterende sedimentkvalitetskrav for de EU-prioriterede stoffer, som behandles i afsnit 3.5.2 om kemisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klappning ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

3.5.2 Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer. Den kemiske tilstand er i vandområdeplaner 2021-2027 angivet som "ikke-god" i såvel vandområdet ved optagningsområdet som omkring klapplassen. Dette skyldes målinger af miljøfarlige stoffer i biota.

Miljøstyrelsen vurderer, at de miljøkvalitetskravene i sedimentet (SKK) er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af den kemiske tilstand og påvirkningen på denne ved klappning.

For de stoffer, der analyseres for i klapsager, og som også er en del af de EU-prioriterede stoffer og derfor skal vurderes under områdets kemiske tilstand, er der fastsat sedimentkvalitetskrav i sediment for cadmium, bly og antracen.

For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsniveauet for bly derfor ikke overskride miljøkvalitetskravet på 163 mg/kg TS. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS. Her til kommer bidraget fra klappmaterialet.

Idet klappmaterialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav for god kemisk tilstand i vandområderne, vurderer Miljøstyrelsen, at klappningen ikke vil forringe den kemiske tilstand og dermed ikke have betydning for at opnå en god kemisk tilstand i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Sedimentkvalitetskravet for antracen er 0,0048 mg/kg, men der er ingen NOVANA-målinger af antracen i vandområdet. Den gennemsnitlige koncentration af antracen i oprensingsmaterialet i Thissinghuse Havn er målt til 0,059 mg/kg. Dette tal indgår i tabel 1 under summen af PAH'er.

Idet påvirkningen skal vurderes på vandområdeniveau, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at den mængde antracen, der klappes fra Thissinghuse Havn, vil være en betydende merbelastning for vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klapplassen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdenes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand

3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens⁷ § 18 sikre, at klapningen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II⁸ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (bisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til klappning, dog således, at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.⁹

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af klappning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer som er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Deskriptorer, som ikke påvirkes af klappning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klappning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Dyr og planter påvirkes ikke på bestandsniveau af klappningen af 5000 m ³ i Sallingsund. Se endvidere afsnit 3.5 Vurdering i forhold til vandplaner og 3.8 om vurdering af arter på udpegningsgrundlagene i Natura 2000-område 28.
2	Havstrategiens miljømål for ikkehjemmehørende arter	Da klappning ikke indebærer introduktion af ikke-

⁷ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

⁸ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

⁹ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

Ikke hjemmehørende arter	fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikkehjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	hjemmehørende arter, vurderes miljømålet ikke at blive påvirket af klappning af havsediment, der stammer fra lokalrådet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Miljømål for havets fødenet påvirkes ikke af det ansøgte, idet klappning ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se endvidere afsnit 3.5 om vurdering i forhold til vandplaner og afsnit 3.8 om vurdering af arter på udpegningsgrundlagene i Natura 2000-område 28.
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Beskrives i afsnit 3.7 om kumulerede effekter Den beskudne dybdeforringelse af havbunden på og omkring klapppladsen vurderes ikke at ændre områdets hydrografi.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Eventuelt affald skal frasorteres inden havbundsmaterialet klappes (tilladelsens vilkår E) og klappningen vurderes derfor ikke at bidrage til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnit 3.9 om bilag IV-arter. Undervandsstøj fra klappning vurderes ikke at påvirke de relevante marine arter.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 4. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 4. Deskriptorer, som kan påvirkes af klappning.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i klaptilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Fiskeristyrelsen og Miljøstyrelsen undersøgt forholdene vedrørende omplantningsbanker i Sallingsund. Der henvises til

		vurderinger i afsnit 3.10. Miljøstyrelsen vurderer i afsnit 3.10, at den pågældende klappning ikke medfører en væsentlig påvirkning af fiskeriet.
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Eutrofieringseffekter af klappningen behandles i afsnit 3.5 Vurderingen af påvirkninger i henhold til vandområdeplaner under afsnittet om kvalitetselementet klorofyl og afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Miljøstyrelsen har vurderet, at klappningen ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Klappning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte klappning medfører, vil være afgrænset til klapppladsen og oprensningsområderne. Da forstyrrelsen derfor er meget lokal og midlertidig vurderes den ikke at være af betydning for at målet om god miljøtilstand opnås.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om vandområdeplaner. Miljøstyrelsen vurderer, at klappningen ikke vil ændre på vandområdets kemiske tilstand.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om Vandområdeplaner.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klappningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.7 Vurdering af klapppladsen og kumulerede effekter

Klapppladsen K_156_19 ligger på en skråning med en vanddybde på 6-10 m. Søfartsstyrelsen har påpeget at vanddybden som følge af klappning ikke må blive mindre end 6 m. Dette stiller Miljøstyrelsen som vilkår i afgørelsen (vilkår D)

Klapppladsen benyttes også til klappning af oprensnings- og uddybningsmaterialer i tilladelserne angivet i tabel 5.

Tabel 5. Gældende tilladelser til klappads K_156_19

<i>Tilladelse</i>	<i>Udløbsdato</i>	<i>Samlet m³</i>
Glyngøre Havn	11-10-2023	8.000
Oddesund Havn	19-10-2023	2.200
Nykøbing Mors Lystbådehavn	12-09-2024	3.300
Jegindø	06-11-2025	2.000
Nykøbing Mors indsejling	11-01-2027	4.000

Foruden de nævnte eksisterende tilladelser i tabel 7 behandler Miljøstyrelsen aktuelt en ansøgning til samme klappads med en ansøgt mængde på 3500 m³. Dette drejer sig om en ansøgning fra Morsø Kommune til klappning af materiale fra Sillerslev Havn.

Klappadsen dækker et areal på 71.786 m². Den samlede klappmængde, der er givet tilladelse til at klappe på den konkrete klappads, inkl. denne klaptilladelse, over de næste 5 år er 28.000 m³, hvilket teoretisk set ville resultere i et 39 cm tykt lag på havbunden, hvis det hele blev klappet på en gang. Da sedimentvandringen langs bunden, i det område hvor klappadsen ligger, er meget stor, vil dette dog aldrig ske i praksis. Desuden håndteres behovet for oprensning oftest løbende i kampagner hen over de 5 år, hvor tilladelserne gælder. Det er strøm og bølger, der har flyttet sand og andet havbundsmateriale ind i havnene og ned i sejlrenderne og de samme naturkræfter virker også ude på klappadsen. De klappede havbundsmaterialer vil med tiden genindgå i den naturlige sedimentvanding i området, og således ikke forblive på klappadsen.

Klappadsen blev opmålt i forbindelse med ansøgningen om denne tilladelse, se dybdekortet i bilag 2. Der synes ikke at være spor af tidligere klappinger på klappadsen.

Der er ingen nærliggende klappadser og heller ingen pladser, der anvendes til bypass i nærområdet. Idet afstanden er >15 km fra klappadsen til disse andre pladser, vurderer Miljøstyrelsen, at dette ikke vil medføre en kumulativ påvirkning.

Da der i en årrække ikke er målt iltsvind på målestationen ved Sallingsund, selvom der løbende er blevet klappet på flere tilladelser på klappadsen, vurderer Miljøstyrelsen, at klappning i henhold til denne tilladelse ikke vil medføre iltsvind i kumulation med andre tilladelser til klappning.

3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En klaptilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning på Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Vurderingen af nærmeste Natura 2000-område foretages på baggrund af GIS kort og Natura 2000-Basisanalyse 2022-27¹⁰.

¹⁰<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>

Natura 2000-områder i nærhed til klapplassen

Natura 2000-område nr. 221 "Risum Enge og Selde Vig" syd for Fur er nærmeste beliggende beskyttede område i forhold til klapplassen. Området består af Habitatområde H221 af samme navn. Den lavvandede Selde Vig ud mod Fur Sund udgør den marine halvdel af området, hvor vand- og vadefladerne i perioder fungerer som raste- og fourageringsplads for en række vandfugle, men området er ikke udpeget som et fuglebeskyttelsesområde. De marine naturtyper i habitatområdet er Sandbanke (1110), Vadeblade (1140), Lagune (1150) og Bugt (1160). På grund af den store afstand fra klapplassen til området på ca. 10,5 km, vil klapplassen ikke umiddelbart spredes ind i det beskyttede område. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områder som følge af klappingen.

Fuglebeskyttelsesområde i nærheden af klapplassen

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde i forhold til klapplassen er Natura 2000-område N29, som ligger ca. 13 km nord for Nykøbing Mors. Området omfatter fuglebeskyttelsesområde F26, Dråby Vig.

Området er særligt udpeget for at beskytte de store arealer med strandenge, der er levested for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene og ved Buksør Odde.

Som det fremgår af afsnittet om vandområdet's økologiske og kemiske tilstand, vurderer Miljøstyrelsen, at klappingen ikke vil medføre væsentlige reduktioner i områdets bundvegetation, bunddyr eller fisk. Fuglenes fødegrundlag vurderes derfor ikke at blive reduceret på grund af klapping. Den fysiske forstyrrelse af fuglene er ikke relevant for klappingen på klapplass K_156_19 på grund af den store afstand til arbejdsområdet.

Natura 2000-område ved optagningsområdet

Thissinghuse Havn er beliggende i Natura 2000-område nr. 28, "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø". Området omfatter habitatområde H28 af samme navn. Oprensingsområdet er desuden beliggende i fuglebeskyttelsesområde nr. F27, "Glomstrup vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme", som er omfattet af en del af de samme arealer, der udgør Natura 2000-område nr. 28. Dette beskrives nedenfor. Den del af Natura 2000-området, hvor Agerø og Thissinghuse Havn er beliggende, er desuden et fredet område, med særlige begrænsninger på aktiviteter. Oprensning af eksisterende sejldybder er dog tilladt jf. § 5, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 934 af 27/06/2016 om fredning af farvandet omkring Agerø samt Skibsted Fjord.

De marine naturtyper i habitatområdet er sandbanke (1110), bugt (1160) og lagune (1150) og de marine habitatarter er stavsilde (1103), odder (1355), gråsæl (1364) og spættet sæl (1365)¹¹ Naturtyperne og habitatarterne gennemgås enkeltvis i tabel 6.

---

¹¹ Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Agger Tange, Nissum bredning, Skibsted Fjord og Agerø, Miljøstyrelsen, 2020: [Link til basisanalysen](#)

Tabel 6 Marine naturtyper og arter i Habitatområde H28.

Naturtyper og arter	Beskrivelse	Miljøstyrelsens vurdering og konklusion
Sandbanke (1110)	Der er kortlagt 3.355 ha sandbanke H28. Sandbankerne i habitatområdet findes ved Agger Tange	Nærmeste sandbanke ligger ca. 15 km fra optagningsområdet i fugleflugt. Miljøstyrelsen vurderer, at klapmaterialet ikke vil tilføres området med de kortlagte sandbanke, da opslæmmede sediment vil sedimentere ud inden de når de registrerede områder med sandbanke.
Bugter og vige (1160)	Der er kortlagt 17.824 ha bugter og vige i habitatområdet. Det er den mest dominerende marine naturtype i habitatområdet, og er den mest relevante naturtype i området omkring Thissinghuse. På naturtypen findes en blød og siltet sandbund, som typisk er beliggende ved ikke-eksponerede kyster eller på dybere vand uden bølgeuro.	Det kan ikke afvises, at sedimentfaner fra optagningen kortvarigt vil kunne forekomme i området nær havnen, der er kortlagt med denne naturtype. Miljøstyrelsen vurderer, at den kortvarige begrænsning af lyset i fanerne ikke vil påvirke områdets bundplanter, da der er tale om en mindre mængde, der skal optages og da aktiviteten vil foregå i en begrænset periode i allerede menneskeligt påvirkede arealer som sejlrende og havnebassin.
Rev (1170)	Der er kortlagt 889 ha stenrev i H28. I den dybe del af Nissum Bredning findes enkelte større stenede områder langs nord- og sydkysten der er udpeget som stenrev	Miljøstyrelsen vurderer, på baggrund af den store afstand til Nissum Bredning, at klapmaterialet ikke vil tilføres området med Rev, da det vil sedimentere ud inden det når registrerede områder med rev.
Kystlagune (1150)	Der er kortlagt 328 ha H28. Kystlaguner og strandsøer (1150) findes om en integreret del af strandengen.	Arealerne er helt eller delvist afskærmet fra havet af strandvolde, samt er beliggende ca. 15 km fra optagningsområdet i fugleflugtslinje. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der ikke vil kunne ske påvirkninger af denne naturtype.
Vadeflade (1140)	Indenfor habitatområdet findes vadeflade i et mindre område i Krik vig (247 ha) lige nord for Thyborøn Kanal ved Agger Tange. Naturtypen huser mange hvirvelløse dyr og er derfor et vigtigt fourageringsområde for vadefugle.	Krik Vig ligger så langt fra optagningsområdet, at der ikke vil spredes klapmateriale ind på vadefladerne.
Stavsild (1103)	Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. I Danmark betragtes arten kun som en strejfer	Arten er registreret i størst antal langs vestkysten, hvor arten sammen med andre fiskearter samler sig omkring havneanlæg fx ved sluserne i Hvide Sande og Thorsminde. Området ved Thissinghuse vurderes ikke som vigtig for stavsild.
Odder (1355)	Odderen er registreret i området ved Glomstrup Vig, hvor Thissinghuse Havn er beliggende. Arten foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation, hvilket er at finde i området.	De fysiske forstyrrelser, som oprensningsarbejdet medfører, kan kortvarigt skabe en forstyrrelse i området. Miljøstyrelsen vurderer, at odderen ikke forventes at anvende havneområdet eller sejlrenden, hvor den konkrete oprensningsaktivitet foregår, som dens primære habitat. Dog vil oprensningsfartøjets tilstedeværelse kunne skabe en forstyrrelse ved støj og ved visuelt være til stede i området. Miljøstyrelsen vurderer dog ikke, at forstyrrelsen vil være væsentlig eller

		forhindre odderen i at anvende nærliggende arealer i habitatområdet, samt at Odderen vurderes at kunne vende tilbage til området når aktiviteten er færdig. Desuden lægger Miljøstyrelsen også til grund, at havneområdet allerede er et område med aktivitet både på land og i vandet, og at oprensningen vil finde sted på de samme arealer, hvor der i forvejen kan være forstyrrelse fra menneskelige aktiviteter.
Gråsæl (1364)	Gråsælen er knyttet til de kystnære farvande, hvor der er rigelig føde og uforstyrrede yngle- og hvilepladser. Ifølge NOVANA-overvågningen er Agger Tange en af de nyeste lokaliteter for gråsæler i Danmark. De første individer blev talt i 2009 og bestanden er siden steget til lidt over 30 individer.	Gråsælerne i Natura 2000-området er registreret ved Agger Tange, hvor de har hvilepladser. Da oprensningen foregår over 25 km i fugleflugt fra Agger Tange, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil ske nogen påvirkning som følge af forstyrrelse fra aktiviteten. Gråsæler kan bevæge sig over store områder, og det kan derfor ikke afvises, at de fouragerer i området omkring oprensningsområdet og klapplassen. Miljøstyrelsen vurderer dog, at forstyrrelsen på fourageringsområdet ikke vil være væsentlig eller forhindre gråsælen i at anvende nærliggende arealer i habitatområdet, ligeledes vurderes oprensningen inde i habitatområdet som en lokal påvirkning, i allerede modificerede havnearealer, og at det derfor ikke vil have en påvirkning på gråsælens fourageringsområde.
Spættet Sæl (1365)	Spættet sæl findes fouragerende spredt over hele habitatområdets marine del. Der er registreret hvilekolonier ved den sydlige del af Agger Tange, på Munkholm Odde og på Rotholmene. Bestanden har varieret de sidste 10 år mellem 500-800 individer. Man mener, at sælerne vandrer ind og ud af Limfjorden afhængig af fødetilgængelighed.	De nærmeste hvilekolonier til oprensningsområdet er beliggende ved Munkholm Odde og ved Rotholmene, som er beliggende hhv. 4 og 3,5 km fra oprensningsområdet. Forstyrrelsen på hvilepladserne vurderes derfor kun at kunne komme fra et passerende oprensningsfartøj. Fartøjet vil passere områderne med en jævn hastighed, og vil i forbindelse med transportsejladsen mellem oprensningsområdet og klapplassen ikke forventes at forårsage støj eller anden væsentlig forstyrrelse på de to hvilelokaliteter på land. Spættet sæl må også forventes at anvende området som fourageringsområde. Miljøstyrelsen vurderer, at forstyrrelsen på fourageringsområdet ikke vil være væsentlig eller forhindre spættet sæl i at fouragere nærliggende arealer i habitatområdet, ligeledes vurderes oprensningen inde i habitatområdet som en lokal og midlertidig påvirkning, i allerede modificerede havnearealer, og at det derfor ikke vil have en påvirkning på spættet sæls fourageringsområde.

Som det fremgår af tabel 6, kolonne 3, vurderer Miljøstyrelsen, at arbejdet og spildet i forbindelse med optagning ikke få en væsentlig betydning for de udpegede naturtyper og arter i habitatområdet, hvor Thissinghuse Havn er beliggende.

Fuglebeskyttelsesområde F27

Bestande af fugle kan påvirkes af klapaktiviteter, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del af deres fødegrundlag reduceres. Desuden kan ynglefugle og rastende fugle forstyrres af støj fra klappningsaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser og rasteområder. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrrede i perioder hvor de raster på vandet, for eksempel i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

Optagningen foregår i Fuglebeskyttelsesområde nr. 27, Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme. Området er et kerneområde for en lang række fugle, bl.a. er der væsentlige forekomster af trækfuglen lysbuget knortegås. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af tabel 7. De enkelte arter er gennemgået i tabel 8.

Tabel 7. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 27

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 27		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Kortnæbbet gås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Havterne (Y)

Tabel 8 Vurderinger af fugle på udpegningsgrundlaget i område F27. Basisanalysen¹² for Natura 2000-området er lagt til grund for vurderingerne.

Beskyttet art	Særlige forhold for område F27
Rørdrum Rørdrum er tæt knyttet til lokaliteter med store vanddækkede rørskove ved søer, fjorde og vandløb.	I fuglebeskyttelsesområde nr. 27 er der kortlagt et levested i rørskovene ved Søndervig, som er den inddæmmede sø tæt beliggende ved Thissinghuse Havn.
Lysbuget Knortegås Gæssene græsser primært på selve strandengene, men i mindre grad også på ålegræs	Limfjordsområdet er samlet set det vigtigste område for lysbuget knortegås i Danmark. På forårstrækket på vej mod yngleområderne samles det meste af bestanden her, inden de i den sidste uge af maj trækker mod Arktis. I område nr. 27 er de lavvandede marine områder omkring Agerø af international betydning for arten, da en stor del af den samlede bestand raster her i maj.
Toppet Skallesluger Danmark ligger på artens sydgrænse i Europa. Arten er almindelig i DK. Den lever af små fisk, men spiser også krebsdyr og plantemateriale.	Arten ses hovedsageligt som trækfugl i perioden november til marts. Området ved Thissinghuse er ikke registreret som et vigtigt område for bestanden i fuglebeskyttelsesområdet.
Hjejle Hjejle opholder sig på åbne, tørre og træløse uforstyrrede heder med lav hedevegetation.	Områdets store sammenhængende våde og tørre naturtyper giver gode ynglemuligheder for arten. Da hjejle hovedsageligt opholder sig på land, er arten ikke truet af klapaktiviteter.

¹² Miljøstyrelsen, 2021, Basisanalyse 2022-2027 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, <https://mst.dk/media/194141/n28-basisanalyse-2022-27-agger-tange-mm.pdf>

Kortnæbet Gås Arten fouragerer på marker og enge.	I fuglebeskyttelsesområde nr. 27 anvender arten de fjordnære strandengsarealer som fourageringsområder i løbet af dagen. Områdernes strandenge og åbne vandflader anvendes som raste- og overnatningslokalitet for fuglene. Arten optræder som vinter- og trækgæst, og trækker videre mod Arktis i slutningen af maj.
Hvinand: Arten fouragerer på områdets småfisk og invertebrater.	I Limfjorden findes Hvinand hovedsageligt som trækfugl i november til marts. Arten ses især i Skibsted Fjord, og er således ikke truet af aktiviteter ved Thissinghuse.
Klyde: Klyden er en vadefugl, der foretrækker strandenge med mosaik af lav vegetation og stedvis bart sand/sten.	Klyde er set yngle spredt i området ved Glomstrup Vig, og Agerø. På Agerø er den største trussel prædation fra ræve. Klyden lever af insektlarver, små krebsdyr og bløddyr som den fanger på det helt lave vand.
Havterne: Havternen er den almindeligste af de danske ternere. Arten yngler overvejende på små ubeboede øer og sandrevler med sparsom vegetation.	Havterne yngler langs kysterne af Mors, Agerø, Lindholm og Thyholm. Ligesom klyde forstyrres bestanden af havterne af prædation fra ræve. Sølvmåger kan også jage ternerne på flugt. Havterne lever af fisk, hesterejer og krabber, som den fanger ved styrtdyk, men den spiser også større vandinsekter.

Hverken fisk, bunddyr eller bundplanter, der udgør en del af fødegrundlaget for de beskyttede arter af fugle, vurderes at blive reduceret på bestandsniveau som følge af oprensings- og klapaktiviteter i henhold til denne tilladelse.

Støj som følge af optagningen vil muligvis kunne fremstå anderledes end støjen fra de fartøjer, der i øvrigt færdes i området, men da havnen som helhed er menneskepåvirket, er støj ikke usædvanligt. Disse oprensingsfartøjer kan dog formentligt opføre sig anderledes og potentielt være større end de fartøjer, der ellers ses i havnen. Oprensingsfartøjerne forventes derfor, at øge støjniveauet i havnen under arbejdet, og dermed midlertidigt øger påvirkningen. Dette vurderes at være en kortvarig påvirkning.

Dog vurderer Miljøstyrelsen, at lysbuget knotegås, som raster ved Agerø og i de lavvandede områder omkring Agerø særligt omkring maj, ikke forstyrres eller påvirkes negativt som følge af oprensningen i området ved Thissinghuse Havn, eller ved klapping i Sallingsund, som er beliggende i stor afstand til Agerø. Dette selvom aktiviteterne foregår i den periode, hvor gæssene anvender området. Dette er vurderet på baggrund af følgende:

- Oprensningens varighed må forventes at være kortvarig, da der er tale om et relativt lille oprensingsområde og oprensingsmængde.
- Lysbuget knotegås vurderes ikke, at anvende oprensingsområdet som raste- eller fourageringsområde, da havneområdet allerede er menneskepåvirket og ikke vurderes at være egnet til fødesøgning for gæssene, som primært fouragerer på lavvandede fjordområder, mudderflader og på strandengene på Agerø.
- Fartøjet, som anvendes til oprensningen, vil sejle i et jævnt tempo ud af området, og vil på den måde ikke forstyrre rastende fugle væsentligt.
- Fartøjet vil sejle i sejlløbet, hvor der er relativt dybt, hvilket ikke er arealer, som foretrækkes af gæssene til hverken fouragering eller rast.

Miljøstyrelsen vurderer endvidere, at øvrige beskyttede arter af fugle heller ikke påvirkes væsentligt af eventuel forstyrrelse som følge af aktiviteter, der udføres i henhold til klaptilladelsen.

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-området

Miljøstyrelsens vurderer, at optagning og klapningen ikke vil have væsentlig påvirkning af nærmeste Natura 2000-områdes habitattyper og habitatarter, eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde.

3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Odder og marsvin er de relevante bilag IV-arter i området. Der skal foretages en vurdering af, om opgravningen og klapningen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i dyrenes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Som nævnt i afsnit 3.8 findes bilag IV-arten Odder i Natura 2000-området, men arten vurderes ikke at blive væsentligt forstyrret af optagningen, jf. afsnit 3.8.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹³. Limfjorden omfatter ikke nogen af de tre bestandsområder, men der registreres nogle få marsvineobservationer i Limfjorden hovedsageligt ved Nissum Bredning (marsvin fra Nordsøen) og Langerak (marsvin fra Bælthavet). De sporadiske observationer i indre Limfjord, tyder på at området ikke kan betragtes som marsvinehabitat.

Støjgener i forbindelse med klappning er ikke så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr. Derfor vil støj i forbindelse med klappaktiviteter kun medføre kortvarige forstyrrelser for dyrene¹⁴.

Derudover vurderer Miljøstyrelsen, at fisk, som udgør fødegrundlaget for marsvin, ikke vurderes at blive påvirket i et sådant omfang, at fødeudbuddet for marsvin forringes. Dette vurderes blot, at fisk midlertidigt at ville flytte sig fra sedimentfanerne i den tid, hvor arbejdet pågår, men kan returnere til området kort efter.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at oprensning og klappning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for odder og marsvin.

3.10 Vurdering af øvrige interesser

3.10.1 Omplantningsbanker i Sallingsund

På baggrund af høringssvar fra Fiskeristyrelsen, jf. afsnit 2.2, har Miljøstyrelsen vurderet påvirkningen på en omplantningsbanke i Sallingsund. Denne vurdering har omfattet nærværende afgørelse, samt en øvrig ansøgning fra Morsø Kommune om tilladelse til klappning af havbundssediment fra Sillerslev Havn.

---

¹³ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):

<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

¹⁴ Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

Fiskeristyrelsen har i 2021 meddelt tilladelse til omplantning af muslinger på et areal beliggende ca. 400 m fra klappladsen. Derfor skal påvirkningen på omplantningsbanken ved klappningen vurderes, og Miljøstyrelsen har i den forbindelse været i kontakt med Fiskeristyrelsen for at afklare forholdene omkring omplantningsbanken og tilladelsen til omplantning.

Morsø Kommune blev partshørt om høringssvaret fra Fiskeristyrelsen, herunder bemærkningerne fra DFPO. Ansøger blev herudover hørt om mulighederne for alene at klappe ved nordgående strøm eller alene anvende den nordlige del af klappladsen, for at skabe større afstand til klappladsen. Dette som led i at afdække mulige metoder til afbødning af eventuelle påvirkninger på omplantningsbankerne.

Morsø Kommune henviste til, at det er en eksisterende klapplads, der har været i brug i mange år. Kommunen er af den holdning, at frygten for forurening af omplantningsbanken som udgangspunkt er grundløs, idet der endnu ikke har vist sig problemer. Kommunen oplyste endvidere, at forslaget om kun at klappe ved nordgående strøm ikke er praktisk muligt, da oprensningerne planlægges mange uger forud af rederiet. Så hvis strømretningen ikke er rigtig, når rederiet ankommer til havnen, vil det blot efterlade en stor regning til kommunen, mens klapfartøjet blot må sejle videre til den næste opgave.

Morsø Kommune bemærkede derfor, at såfremt der skal tages hensyn til bekymringen med klappningen i nærhed af omplantningsbanken, må det være klappning i den nordlige del af klappladsen.

Miljøstyrelsen har endvidere redegjort for følgende forhold over for Fiskeristyrelsen:

- Det er en eksisterende klapplads, hvor der i en længere årrække jævnligt har forekommet klappning, og hvor der i forvejen er en række gældende klaptilladelse (se tabel 5, afsnit 3.7).
- Strømforholdene i området er nord-syd gående. Idet omplantningsbanken er beliggende sydøst for klappladsen, vil denne kun forventes at kunne blive påvirket i et mindre omfang.
- Desuden har Miljøstyrelsen fremhævet, at tilladelsen til omplantningsbanen kun har givet tilladelse til udlægning af muslinger i området i en enkelt periode.

Fiskeristyrelsen har undersøgt forholdene hos Foreningen for Muslingeerhvervet (FME), som kan oplyse at muslinger, som udlægges på omplantningsbanken har mellem et og halvandet års opvæksttid, hvorefter muslingerne opfiskes. Den pågældende omplantningsbanke har ikke været benyttet før 2021, men der er forventninger om, at FME også ønsker at benytte omplantningsbanken i Sallingsund i de kommende år. Derudover fremgår det, at FME er generelt bekymret for forureningsindholdet i det materiale som klappes.

På baggrund af ovenstående informationer samt dialog mellem Miljøstyrelsen og Fiskeristyrelsen, har Fiskeristyrelsen vurderet følgende:

Strømforholdene det pågældende sted i Sallingsund er udelukkende nord- eller sydgående og bevæger sig ikke i øst- vestlig retning, hvorfor

omplantningsbanken ikke, eller kun i meget ringe omfang, vil blive påvirket af sedimentfaner fra klappingerne på den ansøgte klappads, uanset om der klappes ved nord- eller sydgående strøm.

Endvidere benyttes klappadsen til klappinger fra bl.a. Glyngøre og Jegindø havne, hvor der ikke er vilkår om klapping i bestemt strømretning, eller del af klappadsen.

Da de ansøgte klappængder er begrænsede i forhold til de allerede givne klaptilladelser, vurderer Fiskeristyrelsen, at de ansøgte klaptilladelser for Tissinghuse- og Sillerslev havne, vil kunne gives på samme vilkår som de allerede gældende tilladelser for pladesen, hvor der ikke er stillet vilkår om klapping i bestemt strømretning, eller til en del af klappadsen.

Miljøstyrelsen har på baggrund af ovenstående vurderet, at det ikke er nødvendigt at begrænse klappingen fra Thissinghuse Havn. Miljøstyrelsen stiller derfor ikke vilkår for at beskytte omplantningsbankerne, da det vurderes, at klappingen ikke vil være en væsentlig merbelastning end de allerede igangværende tilladelser i området. Miljøstyrelsen lægger endvidere strømforholdene i området til grund for, at der ikke forventes en påvirkning på omplantningsbanken. Derudover bemærker Miljøstyrelsen også, at tilladelsen til omplantning af muslinger i området kun omfatter udlægning af muslinger i sommeren 2021, hvorefter disse vil opfiskes inden for 1-1,5 år efter udlægningen. Derved vil muslingerne kun være til stede i området i en kortere periode af tilladelsens gyldighed, hvorved kun en mindre mængde af den samlede mængde sediment, der tillades klappet, kan forventes at blive klappet i denne periode.

Denne vurdering dækker både klapping fra Thissinghuse Havn samt fra Sillerslev Havn, som Miljøstyrelsen også behandler.

I Limfjorden er der i øvrigt en række tilladelser til muslingebrug. Der er ca. 3,5 km til nærmeste område fra klappadsen. Grundet den store afstand mellem klappingen og muslingebruget vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil være en påvirkning på muslingebrugende fra klappingen.

3.10.2 Øvrige interesser og forhold

Miljøstyrelsen bemærker hørings svar fra Søfartsstyrelsen angående minimumsdybden på klappadsen. Der stilles derfor vilkår om en minimumsdybde på seks meter på klappadsen, jf. vilkår D.

Miljøstyrelsen ønsker at gøre tilladelsesindehaver opmærksom på, at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven § 29h¹⁵, og arbejdet skal standes.

Miljøstyrelsen vurderer i henhold til de ovenstående afsnit, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres, uden at øvrige interesser i området påvirkes væsentligt.

3.11 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område i Thissinghuse sejlrende og havnebassiner på den ansøgte klappads og på

---

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5 Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst 3 uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via E-mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end 2 måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

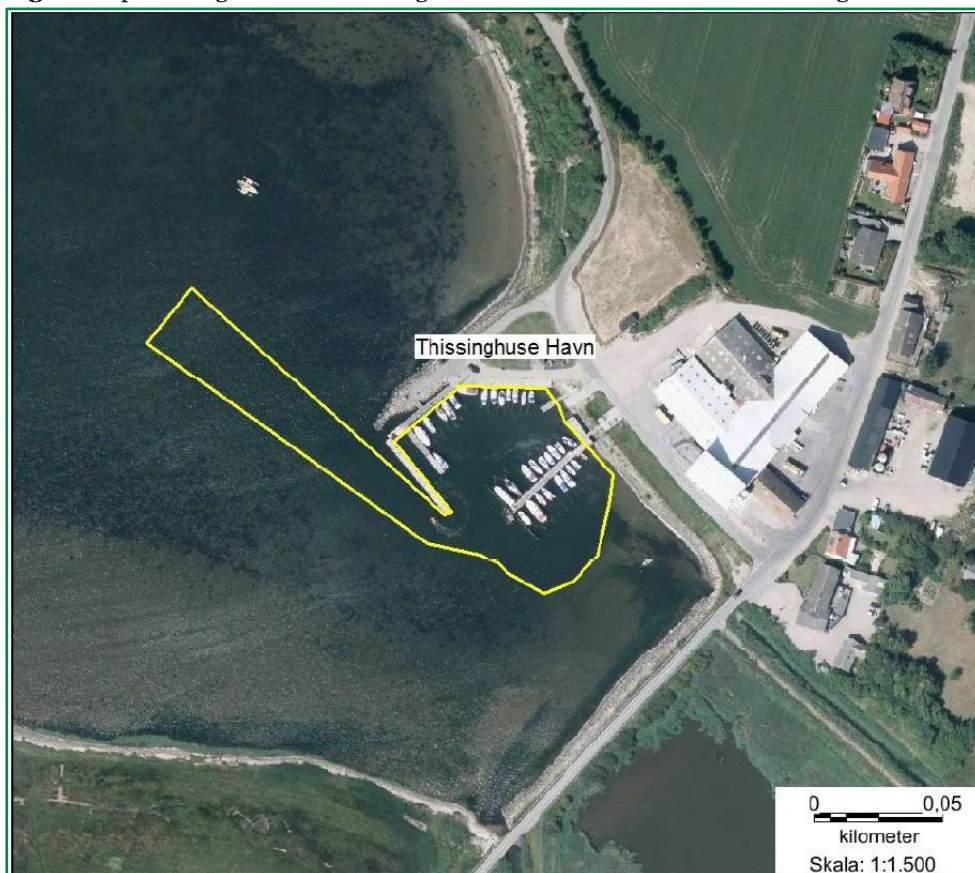
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Skive Kommune sk@skivekommune.dk
Limfjordssammenslutningen lundgrynderup@stofanet.dk
Søfartsstyrelsen sifa@dma.dk
Fiskeristyrelsen mail@fiskeristyrelsen.dk
Slots- og Kulturstyrelsen ark@moesgaardmuseum.dk
Styrelsen for patientsikkerhed stps@stps.dk
Forbrugerrådet fbr@fbr.dk
Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
Danske Råstoffer lmv@di.dk
Danmarks Rederiforening info@shipowners.dk
Bilfærgernes Rederiforening info@shipowners.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ae@ae.dk
Danske Havne danskehavne@danskehavne.dk
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) Info@flidhavne.dk
Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk
Greenpeace hoering.dk@greenpeace.org
Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk
Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
Dansk sejlfunion ds@sailing.dk

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

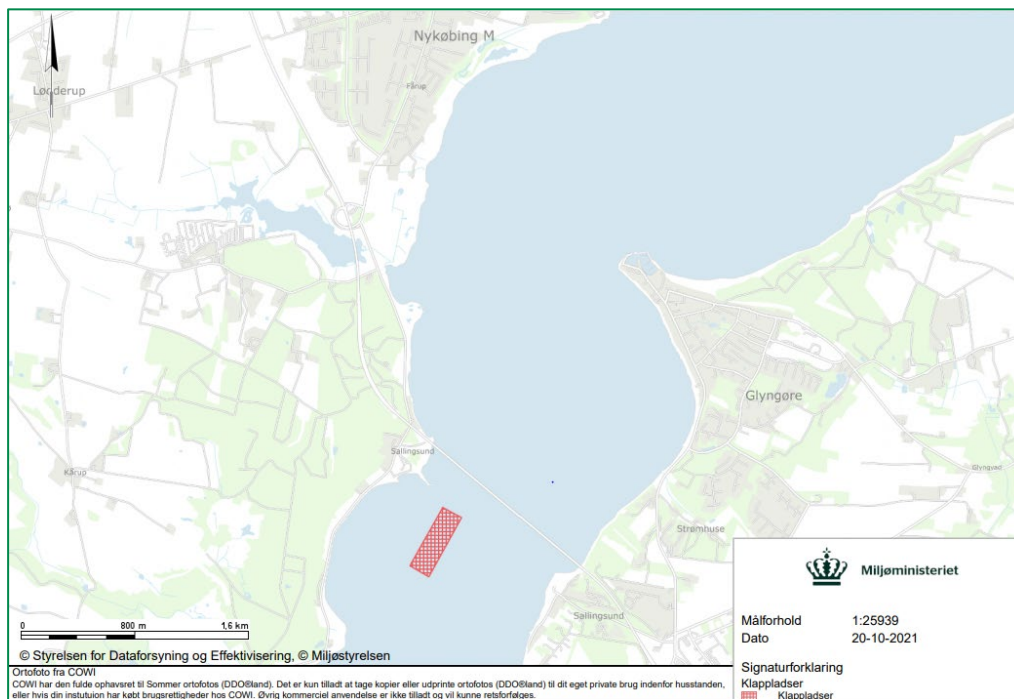
Det tilladte oprensningsområde i Thissinghuse Havn og indsejling er markeret med grøn på figur 1.

Figur 1. Oprensningsområde i Thissinghuse Havn. Området er markeret med gul.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Klapplad K_156_19 er beliggende i Sallingsund, syd for Sallingsundbroen (figur 1).

Figur 1: Klapplad K_156_19's beliggenhed. Klappladsen er markeret med rød skraveret.

Hjørnepositionerne for klappladsen er følgende:

56° 44,910' N 8° 50,528' Ø
56° 44,872' N 8° 50,658' Ø
56° 44,647' N 8° 50,433' Ø
56° 44,689' N 8° 50,302' Ø

(WGS-84) grader og decimalminutter.

BILAG 3   Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen¹⁶ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenedede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekommende miljøfarlige stoffer i klapmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrundsniveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klapmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan det som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klapningens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særlig en sammenligning med det eksisterende baggrundsniveau i det vandområde, hvor klapplassen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapplassen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrundsniveauet i det konkrete vandområde.

---

¹⁶ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigerer for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden, får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøves andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt. Dvs. glødetab (GT) i % af tørstof, angiver hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klappingens forventede påvirkning af klappadsen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klappadsen, nærhed til følsomme områder m.v.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klappingen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut